

Družbena samozaščita

Izvršni svet občinske skupščine je že v decembru lanskega leta posredoval vsem podpisnikom Družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v občini Mozirje predlog dogovora. Po obširni razpravi v okviru družbenopolitičnih organizacij, ki se je odvijala v okviru SZDL, fronte organiziranih socialističnih sil, se z razpravo o tej problematiki in pristopom k podpisu družbenega dogovora zaključuje prvi del akcije za večjo učinkovitost in organiziranost na področju družbene samozaščite v naši občini.

Zaradi česa je bilo potrebno pristopiti k sprejemu tega družbenega dogovora in organiziranosti na tem področju? S sprejemom nove ustave in dokumentov X. kongresa ZKJ in drugih družbenopolitičnih temeljev, ki določajo in usmerjajo razvoj družbene samozaščite so krajevne skupnosti, Temeljne organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti dobile vsebinsko in organizacijsko osnovo za uresničevanje družbene samozaščite. Na osnovi takšnih dokumentov in načel smo sprejeli obveznost, da bomo družbeno samozaščito vgradili v naš samoupravni sistem, da jo bomo kot ustavno pravico in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov, izvajali ob našem vsakodnevem delu in življenju.

Varovanje pridobitev NOB in samoupravne socialistične družbe, varovanje ustavne ureditve, samoupravnih pravic in pravic občanov v najširšem pomenu besede, ni in ne more biti izključna dolžnost specializiranih strokovnih služb in organov, to je organov milice, sodišč itd., marveč je to pravica in dolžnost vse družbe — to pomeni pravica in dolžnost nas vseh. Nimamo pravice biti indiferentni, če se nekdo nesamoupravno obnaša, neupravičeno bogati, izkorišča svoj položaj, odloča mimo samoupravnega odločanja in samoupravljaljskega načina dogovarjanja, stalno nerga in se kritizersko obnaša in zaradi zastarelih gledanj ali kakršnihkoli drugih razlogov ruši kar drugi gradijo itd. Osnovni namen sistema družbene samoza-

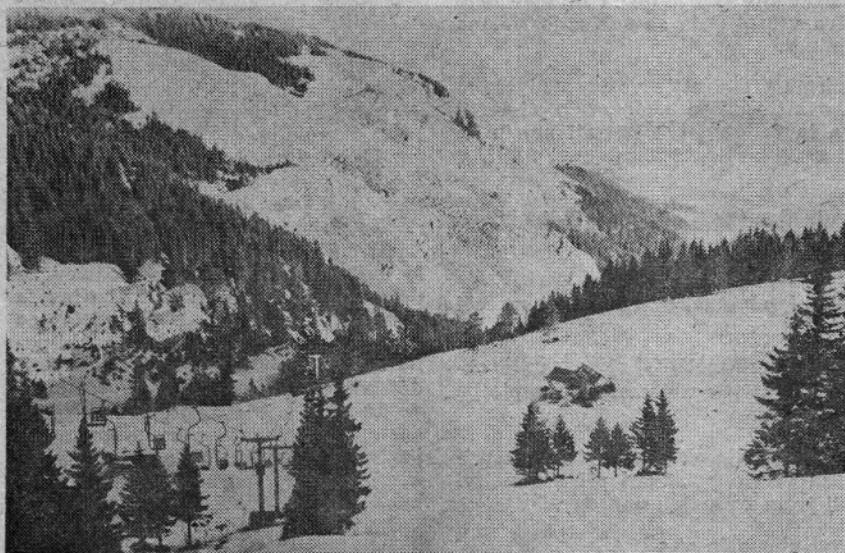
ščite, ki ga sedaj izgrajujemo je v pravočasnem odkrivanju in preprečevanju kakršnekoli dejavnosti, ki je, na perjena proti vrednotam naše družbe in interesom delovnega človeka. Pri tem se še zlasti daje poudarek preventivni dejavnosti, ki preprečuje sovražno dejavnost in obenem zmanjšuje potrebo po sprejemanju represivnih ukrepov.

Katere so osnovne naloge? Zapisane so v ustavi. V ustavi SRS je rečeno, da je družbena samozaščita samoupravna pravica in dolžnost slehernega občana, družbenopolitičnih organizacij, organizacij združenega dela in drugih organov in organizacij, da se družbena samozaščita zavzema za to, da zavarujemo prenašanje življenja in pridobitve naše socialistične stvarnosti, izvojevane v NOB in socialistični revoluciji.

Za uresničitev teh osnovnih nalog je zlasti pomembno, da se pri svojem vsakodnevem delu delovni ljudje in vsi občani zavzemajo za to, da se razvija in goji varnostno kulturo, v procesu šolanja daje poudarek izgrajevanju moralno-političnim in osebnostnim kvalitetam človeka, razvija socialistični patriotizem, zaščiti izpostavljena delovna mesta, krepi vloga delavske kontrole, varuje državno, uradno in gospodarsko skrivnost, odstranjuje vse kar pogojuje škodljive družbene pojave itd.

Predlagani družbeni dogovor ne nala ga nekih novih, to je izvirnih nalog, dogovor le konkretizira naloge, ki smo jih pred tem že sprejeli in zapisali v naših širših družbenih dokumentih. Konkretizacija nalog pa gre v tej smeri, da so jasno opredeljene naloge, ki prizadevajo posamezne nosilce od občanov in delovnih ljudi do krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela in občinske skupščine kot tudi posameznih specializiranih nosilcev. Nedvomno je pričakovati, da bo takšna organiziranost na tem pomembnem področju imela za posledico večjo učinkovitost kot dosedaj. Ob sprejetju tega dogovora pa seveda vse, tako krajevne skupnosti, kot organizacije združenega dela čakajo nadaljnje naloge, katerih bistvo je v tem, da družbeno samozaščito pričnemo izvajati v vsakodnevem delu in življenju.

Hubert HERČEK

Na GOLTEH je te dni pravi direndaj. Solska mladina in starejši smučarji, vsi bi radi izkoristili ugodne snežne razmere za to, da nadoknadijo kar je dosedaj zamujenega pri smučarski sezoni

Koordinacijski odbor za organizacijo »vlak 76«

Spoštovani tovariš-ica!

Minilo je 35 let od tistih dni, ko so fašisti s tega koščka naše ožje domovine začeli preganjati in izseljevati napredni del slovenstva v druge kraje Jugoslavije, predvsem v Srbijo in Hrvaško.

Na tisoče zavednih Slovencev je moralo prisilno zapustiti svoje domove in oditi z družinami v izgnanstvo.

V tistih hudih, usodnih časih so bili pregnanci med brati na Hrvaškem, v severni Bosni, še posebej pa v krajih Šumadije in zahodne Srbije gostoljubno sprejeti.

Gostoljubnost in pomoč, ki so jo med vojno vihro nudili številni rodoljubi pregnancem iz Slovenije, je temelj bratskemu in prijateljskemu medsebojnemu sodelovanju.

V teh letih smo poglobljali stara prijateljstva med bivšimi pregnanci in njihovimi nekdanjimi gostitelji ter ustvarjali nova poznanstva in prijateljstva tudi med mlajšimi ljudmi.

Tradicionalna medsebojna srečanja tudi letos organizirajo občinske konference SZDL severovzhodne Slovenije in Gorenjske skupaj z občinami Šumadije in zahodne Srbije. Tudi letošnje srečanje bo organizirano v »Vlaku bratstva in prijateljstva 76«.

Zaradi lažje organizacije letošnjega »Vlaka bratstva in prijateljstva 76« so predstavniki občinskih konferenc SZDL severovzhodne Slovenije in Gorenjske ustanovili skupni koordinacijski odbor za organizacijo »Vlaka bratstva in prijateljstva 76«. Koordinacijski odbori so ustanovljeni tudi pri vseh občinskih konferencah SZDL. Tako tudi za območje naše občine.

S predstavniki občinskih konferenc SZDL in SR Slovenije smo sprejeli okvirni program bivanja gostov iz Srbije, ki je naslednji:

Letošnji »Vlak bratstva in prijateljstva 76« pride v Slovenijo dne 5. junija. Naši gostje bodo ostali pri nas do 8. junija, ko se bo »Vlak bratstva in prijateljstva 76« vrnil v Srbijo.

Podrobnejše informacije o pripravah letošnjega »Vlaka bratstva in prijateljstva 76« dobite na sedežu občinske konference SZDL.

S tem pismom vas prosimo, da tudi vi sodelujete v pripravah organizacije »Vlaka 76« tako, da povabite vaše nekdanje gostitelje in njihove ožje družinske člane iz časov vašega pregnanstva v Srbiji, da se udeležijo »Vlaka 76« ter vas obiščejo kot stari znanci in prijatelji.

Zato vas prosimo, da jim pišete. V pismu predlagajte vašim medvojnimi gostiteljem, da vam prav tako pismeno odgovorijo ali se nameravajo udeležiti potovanja v Slovenijo z »Vlakom bratstva in prijateljstva 76« ali ne, in če nameravajo potovati, naj se priglasijo pri svoji občinski konferenci SZDL v SR Srbiji.

Srbske goste lahko sprejmejo na svoje domove kot goste tudi občani, ki med vojno niso bili izgnani v Srbijo ali pa še niso navezali prijateljskih vezi z ljudmi iz SR Srbije.

Kdor to hoče, naj se prijavi pri občinski konferenci SZDL in tudi sporoči število gostov, ki jih je pripravljen sprejeti.

Prosim vas, da z odgovorom, ki ga boste sprejeli, takoj seznanite občinsko konferenco SZDL, zaradi čimboljše organizacije sprejema, najkasneje pa do 1. aprila 1976.

Če se boste na ta način vključili v organizacijo »Vlaka bratstva in prijateljstva 76«, boste organizatorjem v občini veliko pomagali pri uresničitvi te velike manifestacije bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov.

Za sodelovanje se vam vnaprej zahvaljujemo in vas tovariško pozdravljamo!

Predsednik

koordinacijskega odbora za organizacijo
»Vlaka 76« pri OK SZDL

O ČEM NA SEJI SKUPŠČINE

Seja vseh treh zborov občinske skupščine je napovedana za 27. februar 1976. Na seji je tekla beseda o dokončnem besedilu Resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Mozirje ter neposrednih nalogah v letu 1976. V okviru te problematike bodo delegati razpravljali tudi o družbenem dogovoru o razporejanju dohodka v občini v letu 1976. Razprava bo tekla tudi o posebnem družbenem dogovoru o zagotavljanju sredstev za delo državnih organov in v nadaljevanju o predlogu dogovora o splošni, to je proračunski porabi, v občinah v letu 1976.

Posebna pozornost bo namenjena sprejemu družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v občini Mozirje. Na dnevnem redu je še razprava in sprejem ustreznih sklepov o predlogu Odloka o najvišji stanarini za vse kategorije stanovanj v letu 1976, poročilu Izvršnega sveta o razreševanju problematike nadaljnjega razvoja na Solčavskem in kot običajno še delegatska vprašanja in odgovori.

O resoluciji o družbenoekonomskem razvoju v tem letu smo obširno pisali v predzadnji številki. Izvršni svet občinske skupščine je na osnovi razprave na seji občinske skupščine in dodatnih podatkov nekaterih delovnih organizacij pripravil nekaj dopolnitev obstoječega teksta resolucije. Gre v glavnem za to, da resolucija še bolj konkretno opredeljuje razvoj kmetijstva, kjer se po novem načrtuje 4 % — na rast v letu 1976 namesto dosedanjih 3 %, opredeljujejo se naloge veterinarske službe, razvoj obmejnega območja itd. V tem sklopu bo tekla razprava tudi o razporejanju dohodka v občini v letu 1976 s čemer se bo pričel postopek zaključevanja letošnjih obširnih razprav o financiranju samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnostih in delitve ustvarjenega dohodka na ostali vrstni potrošnje v okviru delovne organizacije in družbe.

S sprejetjem dogovorov o zagotavljanju sredstev za delo državnih organov in splošne porabe je zaključena akcija dogovarjanja nad vsemi občinami v Sloveniji s katero se sprejema kriterije za dodeljevanje sredstev za delo državnih organov in kriterijev za formiranje višine in virov sredstev za občinski proračun. Pri proračunski porabi je potrebno posebej izpostaviti dejstvo, da se proračunska poraba glede na minulo leto dviga za 11,1 %. Ta odstotek pomeni, da bo proračunska poraba v tem letu za okoli 20 % zastajala za realno stopnjo rasti družbenega proizvoda.

Družbeni samozaščiti zaradi njene pomembnosti namenjamo v tej številki Savinjskih novic poseben prostor. Odlok o najvišji stanarini ne prinaša nič novega. Cene stanovanj ostanejo enake.

Hubert HERČEK

Za razvoj Solčavskega

Na 34. seji Izvršnega sveta SO Mozirje, dne 30. 1. 1976, na kateri so pristavali predstavniki družbenopolitičnih organizacij, delovnih organizacij občine Mozirje ter predstavniki Krajevne skupnosti Solčava, je bila osnovna tema reševanje perečih družbeno-ekonomskih problemov Solčavskega.

Omenjena problematika je bila načeta že 17. 10. 1975 v Logarski dolini. Tega razgovora so se udeležili predstavniki republiške konference SZDL Slovenije, skupščine SRS, Gospodarske zbornice SRS, ZZB NOV Slovenije, Skupščine občine Mozirje in predstavniki KS Solčava. Zapisnik tega razgovora je podlaga za reševanje hitrejšega razvoja Solčavskega in seja Izvršnega sveta SO Mozirje. Po obširni razpravi, v kateri so sodelovali vsi navzoči so bili sprejeti naslednji sklepi:

I. GOZDARSTVO:

Izvršni svet ugotavlja, da je GLIN Nazarje v preteklem obdobju investiralo 6,5 milijona dinarjev za izgradnjo gozdnih cest na Solčavskem. Ta sredstva je podjetje izbralo iz sredstev lastne akumulacije, najetih kreditov in solidarnostnega prelivanja sredstev med gozdnimi obrati. Kmetje lastniki gozdov iz tega področja so k temu prispevali 430.000 dinarjev. S temi sred-

- Izvršni svet bo skupaj z območno interesno skupnostjo za gozdarstvo gozdno gospodarskega območja Nazarje napravil vlogo na Republiško interesno skupnost za gozdarstvo, da se iz njihovih rezervnih sredstev pridobi sredstva za izgradnjo gozdnih cest na Solčavskem.

- Izvršni svet priporoča Krajevni skupnosti Solčava, da prične z akcijo za zbiranje samoprispevka, ki naj bi bil sestavni del vira financiranja izgradnje gozdnih cest na Solčavskem.

- Davčna uprava naj za višinske in obmejne kmetije upošteva vse davčne olajšave, ki jih omogočata zakon in odlok o davkih občanov pri odmeri davščin od posekanega lesa. Ponovne uvedbe vrednostnih razredov ni mogoče upoštevati, ker niso v skladu z zakonom o gozdovih.

- Uvoz težkih traktorjev za delo v gozdarstvu je bil dokaj zapleten in ni omogočal zasebnim kmetom nabave le-teh. Izvršni svet ugotavlja, da je ta problem rešen, saj je za uvoz težjih

udeležbo (polog) kmeta. Izvršni svet tako stališče podpira.

- Izvršni svet priporoča, da ZKZ Mozirje prek kmetijske pospeševalne službe izdela srednjeročni program razvoja, po katerem se bo vsem 32 zaščitnim kmetom omogočila preusmeritev v blagovno proizvodnjo. Razen tega se bo vsem kmetijam, ki imajo pogoje za razvoj kmečkega turizma nudila polna strokovna in druga pomoč.

- Izvršni svet priporoča, da GLIN Nazarje dovoli posek večletnega etata tistim kmetijam, ki se preusmerjajo, s čimer bi dobile zagonski investicijski kapital, s tem, da se izravna takšnega poseka izvrši v okviru desetletnega planskega obdobja. Davčna bremena iz tega naslova se naj razporedijo na daljši časovni rok. Enako je obravnavati tudi biološko amortizacijo.

- Izvršni svet nadalje priporoča ZKZ Mozirje, da izdela ekonomsko študijo o smotnosti ovčjereje na Solčavskem oziroma smotnejšemu izkoriščanju obsežnih planinskih pašnikov.

- Komisiji za lovstvo pri Izvršnem svetu SO Mozirje se naloži, da se angažira pri pristojnih republiških organih za pridobitev dovoljenj za odstrel medvedov — klavcev ovc.

III. TURIZEM:

- Izvršni svet se zaveda, da je turizem ena od pomembnih panog za nadaljnji razvoj Gornjesavinske doline, zlasti pa še Solčave in Logarske doline. Zaradi tega izvršni svet vztraja, da se nameravana integracija med »TURIŠTI« Mozirje in »IZLETNIKI« Celje TOZD TC Golte čimprej uresniči.

- Novo nastala TOZD se zavezuje, da izdela enoten program razvoja turizma v Gornjesavinski dolini, v kateri mora Solčava z Logarsko dolino dobiti ustrezno mesto.

- Izvršni svet ugotavlja, da obstoječe gostinsko-turistične zmogljivosti Solčave in Logarske doline v tem trenutku ne pogojujejo ustanovitve lastne TOZD s sedežem v Solčavi, ker sedanji obseg ne zagotavlja večje reproduktivne sposobnosti gostinstva na tem območju.

IV. URBANIZEM:

- Izvršni svet sprejema informacijo, ki mu je bila podana s strani predstavnika Zavoda za napredek gospodarstva v Celju, da bo ZNG Celje z Zavodom SRS za prostorsko planiranje že v letu 1976 izdelal predlog urbanističnega načrta za območje Logarske doline in Solčave in s predlogom, da to postane območje posebnega družbenega pomena. Zavod za napredek gospodarstva v Celju se zadoljuje, da sproti informira Izvršni svet o poteku del na izdelavi urbanizacije Solčavskega.

- V kolikor bo izvršni svet v teku leta ugotovil, da se z delom ni pričelo, bo pristopil sam k naročilu urbanističnega načrta za Logarsko dolino v okviru obstoječih finančnih možnosti (Nadaljevanje na 4. strani)

Zelo obširen, lep in visok je svet solčavskega območja. Razdalje med kmetijami so velike, le z mrežo cest bomo ustvarili pogoje za to, da bodo mladi ostajali doma. Rešiti pa bo treba tudi še marsikaj drugega

stvi je bilo zgrajenih ca. 30 km gozdnih cest v zasebnem sektorju in 7 km cest v družbenem sektorju. Precej kmetij je na ta način dobilo povezavo z dolino. Kljub takim naporom pa obstaja še vedno 9 kmetij brez cestne povezave.

- Izvršni svet priporoča, da GLIN Nazarje čimprej pristopi k uresničevanju srednjeročnega programa izgradnje gozdnih cest na Solčavskem, da že v letu 1976 zgradi cesto v Grohat s čimer bo dana možnost, da se na to cesto priključijo tri višinske kmetije. Poleg navedenega naj pristopi tudi k izgradnji gozdne ceste Robanov kot—Knez.

traktorjev pooblaščen Kmetijski živilski kombinat Kranj, hkrati pa priporoča ZKZ Mozirje, da prek svojih strokovnih služb poskrbi za nabavo enotnejših vrst traktorjev.

II. KMETIJSTVO:

- Izvršni svet priporoča ZKZ Mozirje, da prek svoje hranilno-kreditne službe reši vse kreditne zahteve za preusmeritev kmetij v specializirano blagovno proizvodnjo s področja Solčave.

- ZKZ Mozirje si naj prizadeva doseči za vse vrste kmetijskih kreditnih zahtevkov s tega območja enako so-

Za razvoj Solčavskega

(Nadaljevanje s 3. strani)

in sedanje urbanistične dokumentacije. V tem primeru je treba upoštevati dejstvo, da v svojem predlogu ne bo mogel upoštevati in sprejemati odgovornosti širših družbenih interesov na območju Logarske doline in Solčave.

● Izvršni svet bo v mesecu februarju letošnjega leta namenil problematiki vrednotenja prostora celotne Zgornje savinjske doline posebno sejo. Na tej seji bodo sprejeta konkretna izhodišča, kot predlog, ki bo posredovan SO Mozirje za revizijo celotnega urbanističnega programa občine Mozirje.

V. TRGOVINA:

● Izvršni svet ugotavlja, da je stanje današnje opremljenosti trgovskega lokala v Solčavi nevzdržno, zato podpira skupno prizadevanje ZKZ Mozirje in Ljubljanskih mlekar, da se že v letošnjem letu zagotovi izdelava načrta za nove trgovske prostore, v naslednjem letu pa prične z izgradnjo ustreznih trgovin. Izvršni svet tudi predlaga, da se vzporedno s tem pro-

uči možnost izgradnje bencinske črpalke v sklopu nastajajoče šodobne trgovine.

VI. ZAPOSILITEV:

● Izvršni svet podpira prizadevanja ISKRE Kranj TOZD FERITI Ljubljana, ki namerava v letošnjem letu v Solčavi odpreti obrat v katerem bo dobilo zaposlitev okrog 20 ljudi. Izvršni svet se bo vključil v prizadevanja TOZD FERITI, da se ta obrat odpre z zagotovitvijo ustreznega prostora, v katerem bo takšen tehnološko proizvodni proces, ki ne bo onesnaževal okolja.

VII. ZAKLJUČEK:

● Izvršni svet bo z vsebino navedenih sklepov seznanil vse sodelujoče na prvem sestanku v Logarski dolini, sodelujoče na današnjem sestanku, Skupščino občine Mozirje in ostale zainteresirane institucije.

● Izvršni svet bo preko oddelka za gospodarstvo in finance sproti spremljal realizacijo sprejetih sklepov. Pred zaključkom leta pa bo v celoti proučil njihovo realizacijo.

Dejavnost radioamaterjev

O klubu radioamaterjev iz Mozirja smo že večkrat poročali. Tako je tudi prav, saj vsako delo spremlja tudi odraz v javnosti, pisati o delu in problemih pa je danes sestavni del družbenih prizadevanj za izboljševanje uspehov in rezultatov.

Amaterski radioklub iz Mozirja se javlja v etru z oznako YU 3 DSW z Morsejevimi znaki in je znan gotovo v vseh evropskih amaterskih zvezah, veliko zvez pa so marljivi fantje napravili s kraji iz vsega sveta. Če govorimo o delu na domačem terenu, lahko povemo le vse najboljše. Tvorino se vključujejo v vse akcije ZRVS kot dopolnjevanje strategije ljudskega odpora, zelo uporabni pa so tudi pri športu in drugih družbenih namenih.

S skromnimi sredstvi, reče se, skoraj brez njih, so uspeli usposobiti klubske prostore v vzorno učilnico, operativni prostor in prostor za konstruiranje. 25 članov, od tega dobra polovica s položeno III. kategorijo pri komisiji Zveze radioamaterjev SRS, je vedno pripravljenih za vsako delo, tekmovanje in učenje.

V razgovoru s temi mladeniči sem ugotovil, da so ponosni, da imajo podporo s strani organov za narodno obrambo in ZRVS, da imajo veliko vo-

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti uprave skupščine občine Mozirje

Objavlja

po 34. členu Samoupravnega sporazuma,
v upravi skupščine občine naslednja delovna mesta:

1. SEFA KRAJEVNEGA URADA LJUBNO OB SAVINJI

POGOJI: upravna administrativna šola ali ekonomska srednja šola, matični tečaj in strokovni izpit.

2. REFERENTA ZA KADROVSKE IN PERSONALNE ZADEVE

POGOJI: višja pravna ali višja upravna šola, 2 leti delovnih izkušenj in strokovni izpit.

3. REFERENT ZA OSEBNA STANJA, DRUŠTVA IN POŽARNO VARNOST

POGOJI: višja pravna ali višja upravna šola in strokovni izpit.

Za vsa ta delovna mesta velja poskusna doba 3 mesece in da kandidat izpolnjuje družbenopolitične in moralne pogoje.

Prijave se bodo sprejemale 15 dni po objavi v Savinjskih novicah. Kandidati naj pošljejo prijave z življenjepisom in takso 2 din na naslov: Skupščina občine Mozirje — Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti.

Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 10 dni po zaključku zbiranja prijav.

Stanovanj ni!

lje sodelovati še vnaprej, da želijo pridobiti nove člane v svoje vrste ter da so zaskrbljeni za obstoj glede na neurejeno financiranje. V kolikor bo slednjič le pridobljeno tudi zaupanje interesnih skupnosti za šport, kulturo in izobraževanje in bo podpora s strani že omenjenih zainteresiranih organov, ne bo bojazni, da bi dragocene aparature, primopredajnik in druge instrumente prekrila pajčevina. Priznanje, plaketa ZRVS v letu 1974 je gotovo zagotovilo za nadaljnje uveljavljanje pozivnega znaka YU 3 DSW na radijskih valovih naše občine in v svetu.

Jože Miklavc

Zirija za podeljevanje Priznanja OF pri Občinski konferenci SZDL
Mozirje

POZIVA

vse zainteresirane temeljne oziroma druge organizacije združenega dela, temeljne samoupravne skupnosti, krajevne organizacije SZDL, občane in druge k vlaganju predlogov za podelitev

PRIZNANJ OF V LETU 1976

Priznanje OF se podeljuje za posebne družbenopolitične, znanstvene organizacijske dosežke pri razvijanju in krepitvi socialističnih samoupravnih družbenih odnosov posameznikom, družbenopolitičnim in drugim organizacijam. Podeljuje se vsako leto ob obletnici ustanovitve OF slovenskega naroda, 27. aprilu.

Priznanje OF se podeljuje tistim posameznikom in organizacijam, ki so s svojim delom, posamezniki pa tudi z drugimi osebnimi kvaliteta, prispevali k dosežkom trajnejšega pomena in so s tem vplivali na uveljavljanje in razvoj socialističnega družbenopolitičnega sistema, socialističnih družbenih odnosov, na razvoj samoupravljanja, zlasti pa na dosežke, ki pospešujejo neposredno uveljavljanje občanov in delovnih ljudi na vseh področjih in v vseh oblikah družbenega življenja.

Predlog za podelitev Priznanja OF lahko poda vsaka pravna in fizična oseba.

Predlog je treba obrazložiti in predložiti potrebno dokumentacijo, če ta obstaja.

Zirija sprejema predloge za podelitev Priznanja OF v letu 1976 do vključno 31. marca 1976.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL MOZIRJE
ZIRIJA ZA PODELJEVANJE PRIZNANJA OF

RAZGLAS

Oddelek za notranje zadeve Skupščine občine Mozirje na podlagi 6. točke navodil o postopku za najdenimi predmeti (Ur. l. SFRJ, št. 93/49)

o b v e š č a ,
da je bilo najdeno žensko kolo.

Kolo je shranjeno pri oddelku za notranje zadeve Skupščine občine Mozirje.

Lastnika vabimo, da izgubljen kolo prevzame najpozneje v času enega leta od objave tega razgla. Po preteku enega leta zapade najdeni predmet, če ga lastnik ne prevzame, v korist družbenopolitični skupnosti.

IZ KNJIŽNICE

V letu 1973 je delo mozirske knjižnice zopet oživel. V kulturnem domu smo dobili nove prostore in jih preuredili za namen knjižničarske dejavnosti.

Vso staro zalogo knjig (okrog 800) smo pregledali in vsa dotrajana dela izločili, ostale knjige pa na novo uredili. Pričeli smo z nakupovanjem novih knjig ter dokupili tudi vse starejše izdaje, kolikor se je pač na knjižnem trgu še dobilo. V glavnem kupujemo knjige v več izvodih in se s tem pripravljamo na potujočo knjižnico. Sproti nam dotekajo v knjižnico vse novitete, v glavnem leposlojje. S tem v zvezi smo izvolili 5-članski svet knjižnice — član je tudi iz vrst bralcev — s katerim skupno izbiramo med novitetami. Na osnovi tega izbora potem knjižničar naroča.

V letošnjem letu je število knjig že presešlo 3700. Vse te knjige so urejene po univerzalni decimalni klasifikaciji — sistem, ki ga uporabljajo tudi ostale knjižnice. Knjige so po tema-

Notranjost knjižnice v Mozirju

tiki razdeljene na družbene, potopisne, fantastične, kriminalke, vojne in zgodovinske, biografske romane, kratko prozo (črtice, novele) in spomine.

Letos smo pričeli z urejanjem potujoče knjižnice po dolini. Prvi kovček s knjigami je bil že odposlan v Solčavo. Še v tem letu bomo prav tako uredili knjižnico v Gornjem gradu. Vse te knjižnice bodo oddelki občinske knjižnice v Mozirju. Vsakih nekaj mesecev bomo knjige menjavali.

Član knjižnice lahko postane vsakdo, ki plača vpisnino. Za učence, dižake in študente znaša 3 din, za vse ostale pa 5 din. Za vsako izposojeno knjigo se plača izposojevalnina, ki znaša 2% kupne cene knjige za mladinsko in strokovno literaturo, za leposlojje pa 3%.

Knjižnica v Mozirju je odprta: ponedeljek 10.—14. ure, sredo 10.—14. in 15.—18. ure, petek 10.—14. ure.

A. L.

srečanja mladih

Komisija za informiranje
pri OK ZSMS Mozirje

O razvoju železnic

Ko je človek vpregel v svojo službo silo pare, in ko je na železniški cesti zažvižgal pisk prve lokomotive, je ta piš utihnil življenjsko luč pošni kočiji. V pozabo je zapadel pošni voz, saj ga je nadomestil staromodni vlak z veselimi popevkami svojega roga.

Anglež Stephenson je leta 1825 zgradil prvo lokomotivo, ki je vozila 90-tonski vlak s hitrostjo 12 km na uro in ki jo je poganjal batni motor. Septembra 1828 je stekla tudi v bivši Avstriji prva železna cesta iz čeških Budjevic proti avstrijski meji. Vozovi so tekli po gladkih železnih tirih, ki so jih vlekli navadni konji. Konjsko železnico so imeli tudi nekateri naši kraji kot npr. Gorica ali Zagreb. Na Nemškem je stekla prva in prava železnica v začetku decembra 1835.

Prvi vlak s parno lokomotivo je vozil leta 1825 v Angliji, deset let kasneje pa še po evropski celinii. V Avstriji so zgradili progo Dunaj — Trst, ki je zaradi hribovitosti ozemlja vzbujala pozornost in je 20 let po Stephenovem izumu že vozila po slovenski zemlji.

Rečica ob Savinji, spomenik padlim borcem

Ilirski guverner baron Schmidburg je jeseni leta 1835 naročil vse potrebno gradivo za železnico Dunaj — Trst, ki naj bi šla skozi Gradec in Ljubljano. Leta 1844 je pripeljal prvi vlak v Gradec, leta 1846 do Celja, v Ljubljano tri leta pozneje, to je leta 1849, v Trst pa leta 1857. Tej železnici je tudi France Prešeren posvetil pesem *Železna cesta*.

Od železniške proge na Slovenskem je preteklo komaj 100 let. Splejana je bila od Dunaja skozi slovensko ozemlje do Trsta. Druge železnice na Slovenskem so se razvile mnogo kasneje.

Po zmagi Oktobrske revolucije v Rusiji je val revolucionarnosti zajel tudi naše delavstvo. Najbolj revolucionarni delavci so bili slovenski železničarji, ki so z mnogimi protestnimi zborovanji v različnih krajih zahtevali svoje pravice. 15. aprila leta 1920 so opolnoči začeli z generalno stavko, ki je potekala v disciplini. Buržoazija je nato prepovedala vsaka zborovanja, ki pa so jih kljub temu organizirali. 24. aprila, leta 1920 je prišlo na Zaloški cesti do krvavega pokola, ki ga je zapovedal tedanji policijski minister dr. Anton Korošec. Ubitih je bilo 13 demonstrantov, med njimi Strniša Franc, Kuhar Mihael, Ježek Maks, Kramar Franci in drugi, obležalo pa je tudi več ranjenih. Po pokolu je policija začela loviti voditelje stavke železničarjev in jih zapirati. Buržoazija je s tem začela vrsto napadov na delavski razred, kar je čez nekaj časa uzakonila z zakonom o zaščiti države.

Med NOB so se takšne akcije še nadaljevale, vendar ne s stavkami železničarjev, temveč z miniranjem železnic, da je sovražnikov vlak eksplodiral ali iztiril. S tem so uničili nemško municijo in orožje in oškodovali sovražnika, sebe pa rešili večjih izgub.

Pred uveljavitvijo novega zveznega zakona o temeljnih varnostih cestnega prometa so poskrbeli s predavanji, da so člane seznanili z novostmi, ki jih je prinesel nov zakon. Sodelovali so pri izvedbi vsakoletnih pionirskih tekmovanj »Kaj veš o prometu« v občinskem, v letu 1973 pa pri izvedbi medobčinskega tekmovanja pionirjev z istim geslom. Nič manjšo aktivnost so pokazali tudi pri sodelovanju s komisijo za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Skupščine občine Mozirje s tem, da

so sodelovali v akcijah in pri vzgoji za večjo varnost na naših cestah.

Ob stanovskem prazniku 1973 so organizirali celo povorko s tovornimi in osebnimi vozili v občini. Obe leti so sodelovali tudi pri proslavljanju dneva šoferjev in avtomehaničkov za celjsko regijo v Zalcu, udeležili pa so se celo proslave v Trbovljah.

Omeniti je tudi pozornost, ki jo je združenje posvečalo zaslužnim članom s tem, da so jim ob slovesnosti podelili značke »Tovarištva« in najstarejšim članom, ki so odšli v pokoj tudi priznanja za dolgoletno aktivno delo.

V okviru združenja deluje in žanje lepe in zavidanja vredne uspehe tudi Avto-moto sekcija, ki vzgaja in uči bodoče voznike. V zadnjih dveh letih je sekcija organizirala in izvedla 12 tečajev za pripravo kandidatov za voznike motornih vozil za A, B in F kategorije. Na teh tečajih so pripravil nad 400 kandidatov za polaganje praktičnega in teoretičnega izpita.

Vlaki so služili okupatorju za prevoz vojštva in vojaške opreme. Partizani so morali te vlake napadati, saj je vsaka zamuda v prometu povzročila sovražniku veliko škode v sestavi njegovega vojnega stroja. Železničarji so bili tihi, skrivni partizani posebne vrste, ki so prinašali vesti o sovražnikovih vojaških vlakih, naši partizanski vojski. Te vlake so uničevali tako, da so mine polagali na tire. Ko so pričakovali vlak, so se minute vlekle kakor dolge ure. Vlak, ki je vozil po teh tirih, je eksplodiral. Velikanski ognjeni zublj so se dvigali visoko v nebo, to pa je še pretresalo strahovito grmenje. Sovražnikovo vojaško orožje natovrjeno na vlakih, je bilo s tem uničeno.

Leta 1923 so zgradili lokomotivo, ki jo je poganjala parna turbina. Ločimo parno, dieselsko in električno lokomotivo. Blago prevažajo tovorni vlaki, potnike pa osebni. Kdor se vozi daleč, si kupi vozovnico z dodatkom za brzi vlak, ki se ustavlja le na večjih postajah. Najhitrejši pa so ekspresni vlaki, ki so večinoma mednarodni.

Po jugoslovanskih železniških progah, vsaj po nekaterih glavnih, drvi jo mnogi ekspresni vlaki, ki prihajajo iz tujine. Ljubljana je eno najpomembnejših evropskih železniških križišč.

Železnica je postala najvažnejše prometno sredstvo že 50 let po izumu parnega stroja, in po naslednjih 50 letih pa je morala prepustiti prvenstvo v prometu avtomobilu, ko je leta 1885 inž. Benz izumil svoje materno vozilo.

Danes so človeku še brzovlaki in avtomobili prepočasni. Človeštvo živi, misli in dela z nestrpno naglico.

Kolenc Hedvika
8. c razred
Osnovna šola Mozirje

Grad Vrbovec in okolica

(Nadaljevanje iz prehodne številke)

Da pri tem ni šlo le za trenutno muho, lahko presodimo po tem, da še leta 1615, torej skoraj sto let pozneje beremo v sinodalnem protokolu izjavo takratnega rečiškega vikarja Blaža Pobežnika, da so heretiki doma v Vrbovcu, da jedo na velikonočno soboto meso in da imajo heretične knjige.

Leta 1537 je deželni knez zaradi poraza pri Gorjanu odvel Kacijanarju fevdne pravice, vendar jih je kmalu nato podelil njegovi hčeri

Piše: prof. Ivan STOPAR

Sholastiki. V drugi polovici 16. stoletja so posedovali grad gospodje Hurnuss. V letih 1566 in 1575 se omenja kot lastnik Wolf Hurnuss, leta 1602 pa Hanns Georg Hurnuss. 16. aprila tega leta so dobili Vrbovec v fevd bratje Wagen, toda že naslednje leto, 14. maja 1603, ga je Hans Wagen kot dediščino svojega očeta Balthasarja prodal štajerskim deželnim stanovom. Od njih ga je 3. aprila 1615 kupil za 4000 florintov takratni ljubljanski škof Tomaž Hren za svojo škofijo. V lasti škofije je ostal grad praktično vse do konca druge svetovne vojne, če ne štejemo nekaj krajših obdobj, ko je bil začasno v drugih rokah.

V 16. stoletju je renesančni del gradu v osnovnih potezih dobil svoj današnji značaj. Vogalni stolpi v pritličju še nimajo poševnih sten, tako da učinkujejo še povsem gotsko. Tudi značilni paličasti profili, ki so nekaj desetletij pozneje postali pravilo, tu še ne nastopajo. Nasprotno pa so pritličja stolpov že renesančno grebenasto obokana, pa tudi strelne line kažejo renesančne oblike. Ne moremo pa trditi, da so sočasno s stolpi nastali tudi stanovanjski trakti. Te je najbrž pozidal še škof Hren, saj njihove arhitekturne značilnosti kažejo na zgodnje 17. stoletje. Oboki v pritličnih prostorih so plitke banje s sosvodnicami, na zunanjsčini vzhodnega trakta pa so se v prvem nadstropju ohranila tri okence, ki imajo sicer še skromno posnete robove, a že povsem renesančne proporce. Takšno okence je ohranjeno tudi v fragmentu nekdanjega severnega trakta, podobne stilne karakteristike pa opazimo tudi pri dveh betonskih kletnih portalih, ki imitirata prvotno obliko. Tako je torej še okoli leta 1600 dobil Vrbovec značaj reprezentančnega renesančnega dvorca.

Za časa škofa Hrena so na gradu spet marsikaj popravljali in prezidavali. Arhivsko je izpričano, da je dal škof Hren že dve leti po nakupu v severnem traktu gradu pozidati novo kapelo, ki pa ji očitno ni bilo u-sojeno dolgo življenje. Grajski oskrbnik Elias Andrian je na začetku leta 1620 sporočil svojemu gospodu v Gradec, da jo je požar upepelil. Značilen za tiste čase je pripis k temu pismu, ki ga zaradi zanimivosti citiramo: »Tudi se V. Furstovi Gnadi poslejo od letod koline, 12 ardezih klobass, 6 Schabelnau, 4 Jetternize, 5 karuiz, 2 Herbta inu en Scheledez.«

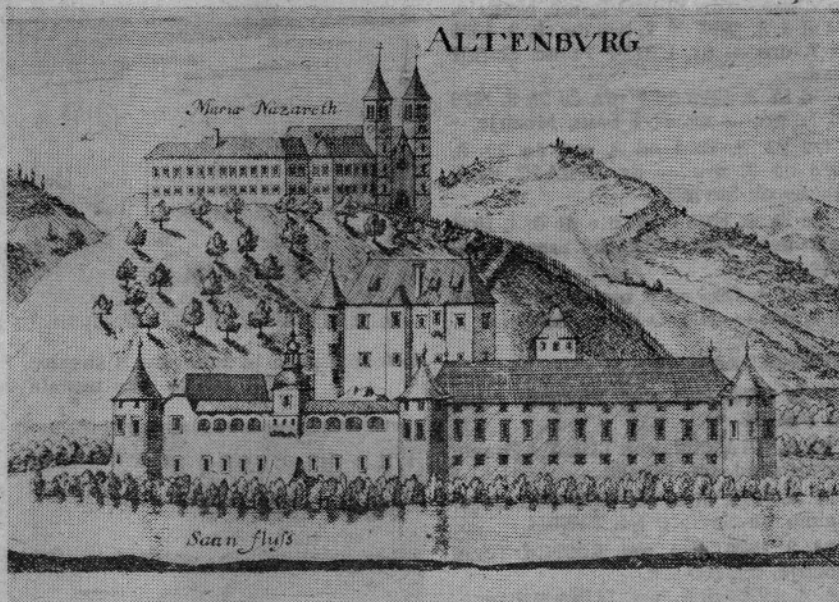
Posledice požara, ki ga je povzročila strela, so kmalu odstranili in kapelo popravili. Vse huje pa je bil Vrbovec prizadet ob velikem kmečkem

skrbnik Pečohar podložne kmete še posebej vil in pestil. Le tako si lahko razložimo, da so se poraženi kmetje, ko je bil punt že zatrt, pritožili višji gosposki zaradi številnih krutosti in krivičnih bremen, katera jim je oskrbnik nalagal. Mnogo kmetov je pozaprl, vsem pa je naprtil čezmerno tlako pri popravilu poškodovanega gradu ter hude dajatve v denarju in blagu, čeprav so povrnili povzročeno škodo.

Pozneje o gradu ne izvemo ničesar posebnega več. Doslej znani viri

Preden zapustimo Nazarje, se za nam ne sporočajo niti tega, koliko so ob popravili, ki so bila po kmečkem puntu potrebna, spreminjali njegovo zunanjo podobo. Vsekakor prvotnega grajskega jedra takrat in v vsem 17. stoletju še niso odstranili, saj je upodobljen na vseh tedanjih upodobitvah. Tudi vzdigni most na zahodni strani gradu so tedaj še ohranili, saj ga prvič pogrešimo šele pri Vischerjevi upodobitvi Vrbovca.

Ob koncu 17. stoletja so torej zamenjali nekdanji osrednji dostop v grajski kompleks preko vzdignega mostu z novim vhodom, ki so ga odprli v južnem medzidju, saj stari utrjeni dostop spričo spremenjenih razmer ni bil več potreben. V 18. stoletju so nato odstranili grajsko jedro in dali objektu tisto zunanjo

puntu leta 1635. Kmetje so takrat navalili na grad, ki ga je oskrboval Janez Pečohar, ga zavzeli, razdejali in oplenili. Upor, ki se je bil začel na ostriškem posestvu proti tedanjemu ostriškemu graščaku Feliksu Schrattenbachu, se je kmalu razširil tudi na območje Gornje Savinjske doline, kjer so domači tlačani naskočili ne le Vrbovec, ampak tudi Rudek pri Rečici, pred samostanom v Gornjem gradu pa so enega svojih našemili v škofovsko nošo in mu zagotavljali, da bodo samo njega priznavali za svojega gospoda. Čeprav je torej šlo za upor širših razmer (kmetje so takrat razdejali okoli 35 gradov, samostanov in župnišč, od katerih mnogo niso več pozidali), pa se vendar zdi, da je prav vrbovski o-

podobo, kakršno je v glavnih obrisih ohranil od druge svetovne vojne, ki tudi njemu ni prizanesla. Kot posebnost kaže le omeniti, da je škof Bonaventura Jeglič leta 1920 na platoju grajskega jedra pozidal Marijino kapelo, po kateri se je Vrbovec začasno imenoval Marijin grad.

Med zadnjo vojno je bil grad delno požgan, po vojni pa so ga preuredili v upravne prostore podjetja GLIN. Pri tem so razvaljeni severni trakt opustili, zahodnega in vzhodnega pa modernizirali ter preurediti v sodobne pisarne. Vendar je stavba ohranila toliko pristnega, da jo upravičeno štejemo za najpomembnejši spomenik profane srednjeveške arhitekture v Gornji Savinjski dolini. (Nadaljevanje sledi)

ŽIVAHNA „STRELSKA“ ZIMA

V počastitev 30-letnice osvoboditve in počastitev 22. decembra — praznika dneva JLA je občinska strelska zveza Mozirje dne 2. 12. 1975 priredila strelsko tekmovanje z vojaško puško za prehodni pokal, na katero je povabila osnovne strelske organizacije, osnovne organizacije ZRVS, organizacijo ZSM, organizacijo ZB NOV in lovske družine občine Mozirje.

Tekmovanja se je udeležilo 21 ekip s 63 strelci. Najboljše tri ekipe so bile:

Prvo mesto OOS Nazarje z 223 krogi, drugo mesto OSO I. Ljubno/S s 180 krogi in tretje mesto OSO Mozirje s 173 krogi.

Pri posameznikih si delijo 1.—3. mesto Jože Klemenšek, OSO Ljubno/S, Roman Gornik, ZSM Kokarje in Stan-ko Kotnik, OSO Nazarje, vsi po 79 krogov.

Tekmovanje je potekalo v prisrčnem vzdušju. Splošna želja udeležencev tekmovanja je bila, da se podobnih srečanj organizira še več.

V mesecu januarju je bilo po vseh osnovnih strelskih organizacijah organizirano liga tekmovanje. Liga tekmovanja so se udeležili strelci v zelo velikem številu. Kljub temu, da nekatere osnovne strelske organizacije nimajo svojega prostora, so tekmovanja kljub temu izvedla. V februarju bo izvedeno občinsko tekmovanje za zlato puščico. Tekmovanja se bodo udeležili le tisti strelci, ki bodo v liga tekmovanju dosegli predpisano normo oziroma prvaki liga tekmovanj.

31. januarja je občinska strelska

zveza organizirala enodnevni seminar za vodstva osnovnih strelskih organizacij. Seminarja se je udeležilo nad 30 strelskih delavcev. Na seminarju se je predelalo pravila o strelskih tekmovanjih, finančno in materialno poslovanje ter statute osnovnih strelskih organizacij. Na seminarju je bilo govora tudi o letnih konferencah, ki naj bi se izvedle v marcu 1976.

Izvedbo seminarja je finančno podprla Temeljna telesna kulturna skupnost Mozirje, ki se zaveda, da je strelski šport v mozirski občini med najbolj množičnimi in da je poleg množičnosti potrebno preiti tudi v kvaliteto.

Janez Žagar

Dežurne službe v občini

ZDRAVNIK:

Od 1. 3. 1976 od 7. ure do 8. 3. 1976 do 7. ure — dr. ŠIRKO Franc, Mozirje.

Od 8. 3. 1976 od 7. ure do 15. 3. 1976 do 7. ure — dr. URLEP Franc, Gornji grad.

Od 15. 3. 1976 od 7. ure do 22. 3. 1976 do 7. ure — dr. BUT Ivan, Mozirje.

Od 22. 3. 1976 od 7. ure do 29. 3. 1976 do 7. ure — dr. ŠPRAJC Emil, Ljubno ob Savinji.

Od 29. 3. 1976 od 7. ure do 5. 4. 1976 do 7. ure — dr. KELEMIN Ernest, Mozirje.

Od 5. 4. 1976 od 7. ure do 12. 4. 1976 do 7. ure — ŠIRKO Franc, Mozirje.

ZIVINOZDRAVNIK:

7. 3. 1976, dipl. vet. RESNIK Tone, tel. 830-978.

14. 3. 1976, dipl. vet. LUKAN Drago, Gornji grad, tel. 842-001.

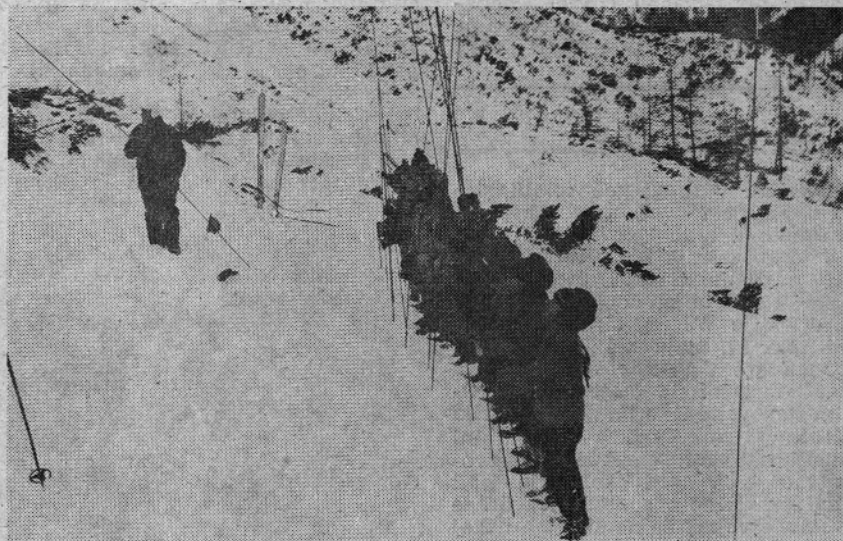
21. 3. 1976, dipl. vet. MERMAL Jože, Ljubno ob Savinji, tel. 840-044.

28. 3. 1976, dipl. vet. RESNIK Tone, Mozirje, tel. 830-978.

4. 4. 1976, dipl. vet. LUKAN Drago, Gornji grad, tel. 842-001.

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — Izdaja SO in delovne organizacije občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Hubert HERCEK; tehnični urednik Ivan PURNAT — Uredništvo in uprava: Mozirje 175, tel. Mozirje 83040 in 83030 — Ziro račun pri SDK eksp. Mozirje št. 5076-637-56 — Savinjske novice glasilo SO Mozirje — Rokopis, objave in oglase za vsako številko sprejemamo od petindvajsetega v mesecu — Tisk in klišei: AERO Celje TOZD grafika Po mnenju IS SRS — Sekretariata za informacije (št. 421-1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.

O NEVARNOSTI PLAZOV

Letošnja zima je zakasnila s snegom. Sedaj ko je padel ga je veliko. V planinah je tako nastala velika nevarnost plazov

Član GRS, za naše območje je sedež postaje GRS v Celju, člani so usposobljeni za to, da priskočijo na pomoč. Najboljša pomoč pa je v tem, da se v tem času izogibamo snežnim pobočjem in hoji visoko v gore